

Kramérhusovy Císařské král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1791.

Číslo 33.

Ve Sobotu

dne 13 Čerpná.

Třetí roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Smíšené válečné zprávy.

3 Bukarestu na den 18 čerwence takto se píše: "Neyvyšší Wezýr hned po porážce v Mačjna k Hyrssowé a odrud k Ssumle se obrátil, kdežto nemnoho myšlevalo, žeby geg geho vlastnj lid na kusy byl rozšekal; a w skutku nepozůstávalo nic giného, než aby autěkem swého žiwota zachránil. Gaž se dále píše: weškeré Turecké wogsto gest rozpyleno, a w neywětšim strachu a nezporádku. Po porážce v Mačjna Turci arnauti obořili se na jeničary, a gisti se, že gich mnohém wětš počet zbito gest, nežli Turcy při porážce v Mačjna lidu ztratili. Až jeničarů

držel do Ešstowa k Minystrům, a arnauti na wětšim díle k Rusům se přitrazili. (Wál. Posel n. 57.)

Geden očity swědek slawného wjzřezstwj, kteréhož Rusowé v Mačjna sobě dobyli, následugjey dáwa o tom obšírnějši zpráwu:

"Špráwu wedaucy Generál Knjze Kepnin byw o tom zprawen, že weliký počet Turků v Mačjna pohromadě stoji, a že tam sám neywvyšší Wezýr s swým wálečným lidem přitáhl, vmřil sobě proti nim táhnauti, a na ně autok přitáhl. Ža tau přičinau gedně částky swého lidu nechal v řeky Seretu a proti Brailé, a ostatek zaslal do Galače, kdež tento lid

Be

na

na lodích přes Dunag na druhou stranu převezen býti měl. Poněwadž wšak toto přewážení dlahého času potřebo- walo, a k tomu y jiné obtížnosti se naz- mitaly; protož poručil lodní most přes Dunag wybiti, a tuto práci Generál majorowi Rybasowi odowdál. Pan Generál Rybas, gaťož při každé jiné případnosti wždy aučiniwý, ochotný a prozřetelný byl, také y zde ničeho nez- wynechal, nebo ten most po dvou dnech cele wyhotowen byl. Zatím wálečný lid, kterýž na lodích přewezen byl, poz- stawil se w dobrem položení, a stawení mostu ostríjhal.

"Dne 8ho čerwence westeren lid přessel most, a přímo k Mačjnu táhl. Toto wogsko na tré bylo rozděleno. Prawé křídlo měl pod swau správau Generállaytnant Bnžje Galicýn, kterýž letossního roku giž gednau v Mačjna swítěžyl; při něm stálo 12 patalionů pěchoty, 18 šwadron gízdy, a dwa re- gimenty Kozáků. Prostřední pluk wedl Generállaytnant Bnžje Wolchonstý, a měl tento lid při sobě, 10 patalionů pě- choty, 12 šwadron gízdy, a 800 Ko- záků od černého moře. Lewé křídlo ři- dil Generállaytnant Bursow wítěz v Babady, a při něm pozůstávalo 12 pa- talionů, 12 šwadron lehké gízdy pod správau místodržjceho Generála Orlo- wa, 5 regimentů Kozáků, a 1,500 ar- nautů."

"Neywěšší Mezýr, kterýž dwa dny před porážkau do Brailly přigel, a wše wyzvěděl, gaťyby aumysl Rusowé měli, prwé náležitý pořádek w lidu swém wči- nil, a pořádně k bitwě se přichystal. Protož sotwa Ruské wogsko w oznámez-

ném šiku dne 9 čerwence k horám v Mačjna přitáhlo, magic před očima daleko šíroko nepřátelské ležení, hned nepřátelskej zástupowé množstwíkrát a na rozličných místech na Rusy wyrazili. Každý tento autoť byl předsewzat s we- likau zmužilostí, a widělo se, že Turcy w skutku w lepším pořádku bogugi, nežli gindy obyčej měli. Několi Rus- sowé welmi násylně a s welikým aučinz- kem zkusů po Turcích pálili, předce se oni na wětším díle až k Ruskému wog- sku a k samým pačnetům prodrali; wšak ale pořádké s welikau ztrátau lidu na- zpět zahánáni byli."

"Mezy tím také připlaulo 30 lodí s wálečným lidem od Brailly k Mačjnu, z kterýchž mnoho tisíc Turků na břeh wystaupilo, a tito měli Rusům na břet připadnauti. Generál Bnžje Kepnjin, an tento aumysl nepřatel přezwěděl, předtím nechal na břehu čtyř patalionů s 8mi děly, a pak k lepši obraně gestře- tam 4 pataliony pěchoty, dwa pataliony granatyrů, a 18 šwadron gízdy postaz- wil. Tento Ruský pluk sotwa se okázal, giž Turcy opět k swým lodím wstkali, a zpátkem k Braille se pustili. Zatím ale Rusowé střelice zkusů, dvě nepřátelské lodí do powětrí wyhodili, tři do gruntu prorazyli, a ostatní takměř wsecký zka- zyli."

"Na ten způsob Rusowé newstále swítěžugice, a wždy statečněgši myslí nabýmagice, pomalu k předu se tlačili, a dostali se na wrchy, kdež nepřatele své stany wybite měli. Tu se Turcy k nowému autoťu ehromáždili a přihoto- wili. Rusowé pak srazyli se welmi syl- ně, a s welikau mocí k prawému boku

a ga:

a gafo k sedcy nepřátel wyrazyli, a poricali ge s takowým násylím, že Turcy, ač se s zaufánliwostí bránili, posléz předce přišli w neporádek, a zanechawše po sobě wesskerého ležení y wssí střelby, na rychlost k Syrišowě vřikali. //

"Birwa trwala za celých 6 hodin. 3 nepřátel na bogišti y při autěku přes 4 tisíce mužů padlo. Celé a welikým bohatstwím naplněné ležení dostalo se wítězům za kořist. Mimo to wybogowali 33 kusů střelných a moždířů, wssěcko z miedi, a 19 praporců. W Mačijně našli 6 čayek, a welikau zásobu rozličné potravý, Bassa s dwěma praporcy z koňských ocasů, a některj prostj Turcy byli zagati. //

"Nepřátelské wogsto, gafož zagati Turcy prawj, bylo 70 tisíců mužů sylně, a pozůstawalo na wětšim díle z neywdatněgšijho lidu z Anatolie, kterýžto lid dwa Azyatyčtj Begowé, Mačeban Oglu, a Bára Osman Oglu pod swau zpráwu měli. Někwyššj Wezýr z pozčátku byl w Mačijně, w čas porýkání ale caufl nazpátek, a postavil se na gednom wrchu, kdež k swému neywtšimu zármuťku na broznau porážku a hanebný autěk swého lidu hleděti musyl. //

(Wid. N. n. 63.)

Na den 8 čerwence takto se z Konstantynopole pišse: "Naděge k brzkému pokogi den po dni wětšj gest, ač gi prwé sám Turecký dwůr hleděl porlačiti. K wedenj dalšj wálky neyblawněgšj přjčina byla, poněwadž Turcy zase poloz ostrow Brym wybogowati chtěli. Wssak nynj giž o tom ani zminky není, a lid wůbec ničeho wice nežádá než pokoge, tak aby na ten způsob gednan z toho druhau tratj podporu, na kterauž se

saužení wyswobozen byl. Co se prwé w Konstantynopoli stalo, když totiž asy 32 tisíců domů a celé vlice ohněm strážweny byly, muž byti, že to bylo dílo burčků; nynj ale patrně se widj gafo obecný lid pokoge žádá. Když dne 20 minulého měsíce Sultán do Mossie neb modlitebnice šel, nescišný zástup lidu obstaupil geg, a rozličnými způsoby honul, aby pokog učinil. A to se poz každé stává, kdykoli se Sultán wěřeně na vlice widěti dá. Z toho se tedy dosti zvětečně poznává, že ho Alinyštowé podwedli, když ho přemluwiti chtěli, že k vůli lidu wálka wedena býti musy. W těch případnostech Francouzský Posel, gafož y Wyslancy, Španylský, Neapolitanský a Denemaršský, opět Tureckému dworu předstawili, že chtj sobě na starost wzyti, aby pokog s Rusy wygednán býti mohl. Wssak od Tureckého dwora obdrželi tu odpověd, že on bez zprostředkowání a wedomj swých třj alizrowaných dworů ničeho nevcínj, a následowně že přednessenj gegich žádného místa mjeti nemůže. Nato hned Pruský Alinyštr byl powolán k tak řečenému Kays Effendy, s kterýmž za dlouhý čas držel radu, a pak do Cistowa k Pruskému Alinyštrowi hraběti Luchezýnowi rychlého posta zastal. //

"Mezy tím Polský Posel, gafož nanowo z Warssawy poručení dostal, oznámil Tureckému dworu, že ani Král ani swobodná obec toho aumyslu není w takowau smławu wgiti, dle kteréžby zawázána byla ginému dworu k vůli Tureckému wognu wypowěditi. Na ten způsob Turecký dwůr po Šweydych druhau tratj podporu, na kterauž se

w nynějšš wálce proti obaum cýsaršským dworům spoléhal; ano y oninno dworowé, kterjž swau aučinliwau pomoc strze zawčené smlawy přisljbili, nynj radějš, aby se Turecký dwůr poddal, a prostředků k wygednání pokoge wyhledáwal. //

*) Podlé této zpráwy zřetědně se wídj, že allirowanj dworowé, Anglický a Pruský, pomalu z swých slibů se wytahugi, a nechagi Turků, aby po wůli swé buď pokog učinili, aneb nechajli toho, k swé wětšš zhaubě dále s wdatnými Rusy wálku wedli.

— Co o této wěcy gessťe wíce smýšlíme, snad giným časem lepsi se nám k tomu příležitost nahodí; doštit zatím oznámeno buď, že nynj den po dni wíce o giných aliancých slyššime, kterěž gístotně důležitějšš gšau, než w kterěž dworowé s Turky wessli.

W takowě případnosti, dále se píše z Konstantynopole, Turecký dwůr nemůže na nic giného mysliti než na pokog, a tento swůg aumysl k wpokogeznj lidu giž wůbec prohlásyl; nebo oť se koli až potud pokusyl, wšse bylo nazdarma, a gen země swé takměř do grunztu zkazyl. — Wálečné lodi Kapitána Bassy, kterěž na černé moře vrčené gšau, dosawad stogj w aužlabj; oddělené wšak lodstwo giž na prostředzemnj moře odplynulo. Co se w wogška neywyšššho Wezyra děje, po tu chwjli nic známo není; bezpochyby že swůg lid wydá w nebezpečenstwj, gen aby pewnosti Brailj zachránil. (Wid. N. n. 62.)

W wygednání pokoge mezy Ruským a Tureckým dworem po tu

chwjli nic nestyššime, ať giž y některj domácý listowé mnoho o něm psali, y články gebo kladli. Tak se zdá, čehož sme my giž předessle podotkli, pokog tento nebude přwe wygednán, leč Turcy y s Rusy zarowen o pokog gednati budau; nebo na ten způsob náš cýsaršský dwůr swého přislusšného práwa co ney; přjhadněgi pohledáwati může. Ostatně, že náš dwůr předce wšseho, gaťož se někdy w Požarowicých narownání stalo, dostati má, o tom se nynj opět welmi sylně powěst roznášš.

Listowé z Walach přinesli nám tuto zpráwu: Někšš Ruské lodstwo přizplaulo až k Mačnu, a wálečný lid, kterýž za Danagem stogj, nynj položil se w tak pohodlném mjestě, že pewnost Braizla z žádné strany pomocy daufati nemůž, že, poněwadž ani neywyššš Wezyr žádného k nj wíce přjstupu nemá. W Wídina stogjcy Šsturský Bassa není onen známý Mahmud Bassa, wýbrž gebo bratr. Tento gessťe očekáwa na pomocný lid z Bosyně, pať teprw proti Rusům potáhne. Turcy nynj wšsecku swau sylu proti Rusům wynakládagi, chtěje ge poraziti, poněwadž nynj odeswšech giných nepřatel oswoženi gšau. Pokog mezy Ruským a Tureckým dworem gest gistý. Po hranicých stogjcy wogško zůstane tam toliko tak dlauho, dokud hranice wyměřeny nebudau, a pať z gara na swá předesslá mjsťa potáhne. Ewrtý patalion každého pěššho regimentu, a pátá dywizj husarů, gať se prawj, zůstana, a hulání stáhna se w gedem regiment, a pať do Halicje přigda.

Giný list z Walach prawj, že Turcy w Wí-